

Krajowa Rada Spółdzielcza w odpowiedzi na zniestawienie

Przeciw bezprawnym pomówieniom

13 marca br. do Prokuratury Rejonowej w Warszawie wpłynęło zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa wraz z wnioskiem o ściganie, skierowane przez Krajową Radę Spółdzielczą przeciwko Agnieszce Wojciechowskiej van Heukelom. Sprawa dotyczy obraźliwych wypowiedzi jakie padły z jej ust w programie telewizyjnym „Chodzi o pieniądze” w dniu 6 lutego br. KRS równolegle skierowała też skargę do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, w której wnioskuje o nałożenie na nadawcę programu (TVP 1) kary pieniężnej. Reprezentanem Krajowej Rady Spółdzielczej w obu sprawach jest radca prawny, prof. dr hab. Marek Chmaj (Chmaj i Wspólnicy Sp.k.)

Sprawa ta wielokrotnie podnoszona była na posiedzeniach komisji problemowych KRS i szeroko dyskutowana przez środowiska spółdzielcze na terenie całego kraju - czego wyrazem są m.in. opinie zamieszczane na łamach „Tęczy Polskiej”. Poniżej publikujemy obszernie fragmenty obu dokumentów: wniosku do Prokuratury oraz - w drugiej kolejności - skargi do KRRiT:

Działając w imieniu Pokrzywdzonej Krajowej Rady Spółdzielczej z siedzibą w Warszawie, niniejszym na podstawie art. 60 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. 2016, poz. 1749; dalej jako: k.p.k.) w zw. z art. 212 § 2 i § 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. 2016, poz. 1137; dalej jako: k.k.), składam zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przez Agnieszkę Wojciechowską van Heukelom przestępstwa z art. 212 § 2 k.k. polegającego na tym, że w dniu 6 lutego 2017 r. w siedzibie Telewizji Polskiej S.A. przy ul. Jana Pawła Woronicza 17 w Warszawie, podczas trwania programu telewizyjnego „Chodzi o pieniądze” transmitowanego w telewizji TVP 1 o godz. 21:50, Agnieszka Wojciechowska van Heukelom pomówiła Krajową Radę Spółdzielczą oraz jej członków (...), które to zachowanie stanowi zniestawienie Krajowej Rady Spółdzielczej, poniża ją w opinii publicznej, szkaluje jej dobre imię oraz może narazić ją na utratę zaufania potrzebnego dla wykonywanego przez nią działalności spółdzielczej, co wypełnia znamiona przestępstwa stypizowanego w art. 212 § 2 k.k.

W oparciu o art. 60 § 1 k.p.k. w zw. z art. 212 § 2 k.k. w zw. z art. 325a k.p.k. wnoszę o wszczęcie dochodzenia przeciwko Agnieszce Wojciechowskiej van Heukelom w sprawie możliwości popełnienia przestępstwa określonego w art. 212 § 2 k.k., a więc także o wszczęcie i przeprowadzenie w niniejszej sprawie postępowania karnego. Ponadto, na podstawie art. 60 § 1 k.p.k., mając na wzglę-

dzie charakter i rangę sprawy, a także zasięg oddziaływania zachowania, którego dopuściła się Agnieszka Wojciechowska van Heukelom, wnoszę o objęcie przedmiotowego występkę ściganiem z urzędu.

W uzasadnieniu czytamy m.in.: Agnieszka Wojciechowska van Heukelom działając w sposób umyślny i bezpośredni, co potwierdza charakter jej wypowiedzi oraz użyte przez nią wyrażenia „(...) i nie boję się tego powiedzieć”, pomówiła Krajową Radę Spółdzielczą o takie właściwości, które mogą poniżyć ją w opinii publicznej i spowodować utratę zaufania potrzebnego do wykonywania jej ustawowych zadań. Zważyć należy na szczególny charakter i sposób funkcjonowania KRS, która swoim zasięgiem obejmuje spółdzielnie mieszkaniowe w Polsce. Przypisywanie Pokrzywdzonej cech peyoratywnych i nazywanie jej wprost „zorganizowaną grupą przestępczą” godzi w dobre imię KRS i naraża ją na utratę zaufania społecznego, którym cieszy się musi przy wykonywaniu swoich zadań (...). Co więcej, nazywanie osoby prawnej funkcjonującej na podstawie ustawy i obejmującej swoim zasięgiem spółdzielnie mieszkaniowe w całym kraju, „zorganizowaną grupą przestępczą” (...) sugeruje jakoby KRS zajmowała się nielegalną działalnością, a jej członkowie byli przestępcami. Powyższe jest zarzutem nieprawdziwym, godzącym w dobre imię KRS.

Natomiast w skardze skierowanej w tej samej sprawie do KRRiT zarzuca się TVP 1 naruszenie art. 18 ust. 1 u.r.t. poprzez umożliwienie przez nadawcę audycji „Chodzi o pieniądze” rozpowszechniania treści wypełniających znamiona działań sprzecznych z prawem, jakim nie wątpliwie jest dopuszczenie się przestępstwa zniestawienia w stosunku do organu samorządu spółdzielczego działającego z mocy ustawy, w przypadku gdy zakazany jest propagowanie treści sprzecznych z prawem, oraz naruszenie art. 21 ust. 2 pkt 1) u.r.t. poprzez niezapewnienie dostatecznej weryfikacji gości audycji

nadawcy, co skutkowało popełnieniem przez gościa programu „Chodzi o pieniądze” Agnieszkę Wojciechowską van Heukelom przestępstwa zniestawienia wobec Krajowej Rady Spółdzielczej, w przypadku gdy programy publicznej radiofonii i telewizji powinny kierować się odpowiedzialnością za słowo i dbać o dobre imię publicznej radiofonii i telewizji.

W uzasadnieniu skargi czytamy m.in.: Istotnym jest, że podczas dyskusji prowadzący program „Chodzi o pieniądze” nie zwrócił gościowi programu uwagi ani nie podjął żadnych działań mających na celu zapobieżenie sytuacji lub zniwelowanie jej negatywnych skutków w postaci narażenia na zdyskredytowanie Krajowej Rady Spółdzielczej w oczach opinii publicznej. Takie działania są wyraźnie zabronione mocą ustawy o radiofonii i telewizji. Skoro podczas programu doszło do znieważenia samorządowego organu spółdzielczego, a więc doszło do rozpowszechnienia zniestawiającej wypowiedzi za pomocą środka masowej komunikacji, jakim jest telewizja, to art. 18 ust. 1 u.r.t. został w tym przypadku naruszony.

W orzecznictwie sądowym wskazuje się, że „Do stwierdzenia „propagowania” określonych zachowań nie jest konieczne, przy językowej wykładni art. 18 ust. 1 ustawy z 1992 r. o radiofonii i telewizji, aby emisji określonej audycji towarzyszył zamiar przekonania odbiorców do zawartych w niej treści, bądź by twórcom audycji należało wykazać działanie w zamiarze bezpośrednim lub ewentualnym. Przepis art. 18 ust. 1 powyższej ustawy odnosi się do „propagowania” określonych treści przez konkretną audycję” (zob. wyrok SN z dnia 2 lipca 2013 r., sygn. akt: III SK 42/12, OSNP 2014/11/163). Biorąc pod uwagę powyższe stanowisko Sądu Najwyższego, podkreślenia wymaga fakt, iż intencje Agnieszki Wojciechowskiej van Heukelom nie mają żadnego znaczenia dla oceny czy do naruszenia art. 18 ust. 1 u.r.t. rzeczywiście doszło. Nawet gdyby uznać, że Agnieszce Wojciechowskiej van Heukelom nie towarzyszył zamiar bezpośredniego przekonania odbiorców audycji do wyrażanych przez nią opinii, twórcy audycji są odpowiedzialni za jej merytoryczną treść oraz za gości, którzy zapraszani są do studia. Nie godzi się, aby na antenie programu nadawanego w telewizji publicznej - jej głównym kanale, dochodziło do zniestawiania publicznych osób prawnych oraz państwa polskiego zarzucając bierność w pewnych kwestiach i akceptację czynów przestępczych, co w niniejszym wypadku się stało. W takim wypadku, podczas emisji w dniu 6 lutego 2017 r. doszło do propagowania treści sprzecznych z prawem. □